

**OKRESNÝ
ÚRAD
ŽILINA**

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek
životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina

OBEC TERCHOVÁ
Sv. Cyrila a Metoda 96, 013 06 Terchova

Dátum: 28-05-2026

Podľa rozdeľovníka

Číslo záznaku: 2987

Prílohy: Vybavuje:

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

OU-ZA-OSZP2-2026/000699-291

Vybavuje/linka

Žilina

Ing Dagmar Grófová/
041/7335696

28. 05. 2026

Vec

Zaslanie záverečného stanoviska "Územný plán regiónu Žilinského kraja"

Okresnému úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad“), bol obstarávateľom predložený odborný posudok a návrh záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán regiónu Žilinského kraja“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Podľa § 14 ods. 4 zákona Vám v prílohe zasielame vypracované záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán regiónu Žilinského kraja“. Záverečné stanovisko je zverejnené aj na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-regionu-zilinskeho-kraja>

Dotknutá obec má za povinnosť podľa § 14 ods.5 zákona, zverejniť záverečné stanovisko v mieste obvyklým spôsobom a to v lehote do 3 pracovných dní od jeho doručenia a oznámiť, kde a kedy je možné do neho nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Ing. Andrej Vidra
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Telefón
+421417335670

E-mail
oszp.za@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

Rozdeľovník k číslu OU-ZA-OSZP2-2026/000699-291

Obec Belá, Oslobodenia 183/28, 013 05 Belá

Obec Čičmany, Čičmany 166, Čičmany, Žilina

Obec Dlhé Pole, Dlhé Pole 249, Dlhé Pole, Žilina

Obec Ďurčiná, Ďurčiná 77, Ďurčiná, Žilina

Obec Hôrky, Hôrky 111, 010 04 Hôrky

Obec Jasenové, Jasenové 50, Jasenové, Žilina
Obec Konská, Školská 410/2, Konská, Liptovský Mikuláš
Obec Kunerad, Kunerad 60, Kunerad, Žilina
Obec Bitarová, Bitarová 94, Bitarová, Žilina
Obec Divina, Divina 50, Divina, Žilina
Obec Dolná Tižina, Dolná Tižina 333, Dolná Tižina, Žilina
Obec Fačkov, Fačkov 69, Fačkov, Žilina
Obec Horný Hričov, Horný Hričov 191, 013 42 Horný Hričov
Obec Kamenná Poruba, Hlavná 136/159, Kamenná Poruba, Žilina
Obec Kotrčiná Lúčka, Kotrčiná Lúčka 64, Kotrčiná Lúčka, Žilina
Obec Lietava, Lietava 146, Lietava, Žilina
Obec Brezany, Brezany 64, Brezany, Žilina
Obec Divinka, Divinka 142, Divinka, Žilina
Obec Dolný Hričov, Osloboditeľov 131/35, Dolný Hričov, Žilina
Obec Gbeľany, Urbárska 366/3, Gbeľany, Žilina
Obec Hričovské Podhradie, Hričovské Podhradie 98, Žilina
Obec Krasňany, Krasňany 22, Krasňany, Žilina
Obec Lietavská Lúčka, Cementárenská, Lietavská Lúčka, Žilina
Obec Lietavská Svinná - Babkov, Lietavská Svinná 160, Lietavská Svinná-Babkov, Žilina
Obec Malá Čierna, Malá Čierna 55, Malá Čierna, Žilina
Obec Nezbudská Lúčka, Nezbudská Lúčka 130, 013 24 Nezbudská Lúčka
Obec Podhorie, Podhorie 50, 013 18 Lietava
Obec Rajecká Lesná, Rajecká Lesná 82, 013 15 Rajecká Lesná
Obec Stráňavy, Stráňavy, 013 25 Stráňavy
Obec Strečno, Sokolská 487, 013 24 Strečno
Obec Teplička nad Váhom, Nám. Sv. Floriána 290/2, 013 01 Teplička nad Váhom
Obec Varín, Námestie sv. Floriána, 013 03 Varín
Obec Zbyňov, Zbyňov 19/1, 013 19 Zbyňov
Obec Lutiše, Lutiše, Žilina
Obec Mojš, Mojš 147, 010 01 Mojš
Obec Ovčiarsko, Ovčiarsko č. 16, 010 04 Ovčiarsko
Obec Porúbka, Porúbka 29, 013 11 Porúbka
Mesto Rajecké Teplice, Námestie SNP 29, 013 13 Rajecké Teplice
Obec Stránske, Stránske 168, 013 13 Stránske
Obec Svederník, Svederník 48, 013 32 Svederník
Obec Terchová, Sv. Cyrila a Metoda 96, 013 06 Terchová
Obec Veľká Čierna, Veľká Čierna 75, Veľká Čierna, Žilina
Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 3350/1, Žilina
Obec Kľače, Kľače 1, 013 19 Kľače
Obec Lysica, Lysica 138, Lysica, Žilina
Obec Nededza, Hlavná 1/1, Nededza, Žilina
Obec Paština Závada, Paština Závada 57, 013 41 Paština Závada
Mesto Rajec, Námestie SNP 2, 015 22 Rajec
Obec Rosina, Rosina 167, 013 22 Rosina
Obec Stráža, Stráža 243, 013 04 Stráža
Obec Šuja, Šuja 1, Šuja, Žilina
Obec Turie, Turie 214, 013 12 Turie
Obec Višňové, Višňové 556, Višňové, Žilina

č.: OU-ZA-OSZP2-2026/000699-278

Žilina, 21.05.2026

„Územný plán regiónu Žilinského kraja“

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

vydané Okresným úradom Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej vodnej správy a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „OU ZA“), ako príslušným orgánom podľa § 53 písm. b) v zmysle § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) v spojení s § 4 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vykonaného podľa ustanovení zákona.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Žilinský samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

37808427

3. Adresa sídla.

Ul. Komenského 48, 011 09 Žilina

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Ing. Erika Jurinová, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja
Úrad Žilinského samosprávneho kraja
Komenského 48
011 09 Žilina
tel. č.: +421 41 5032 700
e-mail: predseda@zilinskazupa.sk

Ing. Katarína Náhlíková
Úrad Žilinského samosprávneho kraja
odbor regionálneho rozvoja
Komenského 48
011 09 Žilina
tel. č.: +421 41 5032 310
e-mail: katarina.nahlikova@zilinskazupa.sk

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov.

Územný plán regiónu Žilinského kraja

2. Charakter.

V zmysle § 3, písm. e) zákona strategický dokument je návrh plánu alebo programu vrátane takého, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou, ako aj akákoľvek jeho zmena, ktorý sa pripravuje, schvaľuje alebo pripravuje a schvaľuje na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktorý je pripravovaný na schválenie Národnou radou Slovenskej republiky, obecným zastupiteľstvom, zastupiteľstvom vyššieho územného celku alebo vládou Slovenskej republiky a ich prípravu vyžaduje všeobecne záväzný právny predpis, rozhodnutie alebo uznesenie orgánu, pre ktorý sa pripravuje na schválenie.

Územný plán regiónu Žilinského kraja, Koncept predstavuje strategický dokument, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona. Navrhovaný strategický dokument predstavuje strategický dokument regionálnej úrovne s dosahom na celé územie Žilinského samosprávneho kraja a podľa typu strategického dokumentu ide o strategický dokument pripravovaný pre územné plánovanie alebo využívanie územia a teda o územnoplánovaciu dokumentáciu.

3. Hlavné ciele.

Pri posudzovanom koncepte územného plánu regiónu vychádzajú hlavné ciele riešenia z § 1 stavebného zákona, podľa ktorého územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, krajinných, civilizačných a kultúrnych hodnôt. Pri rozvoji Žilinského kraja považuje strategický dokument za nevyhnutné zabezpečiť najmä:

1. plnohodnotné zapojenie Žilinského kraja do medzinárodných a celoslovenských sídelných, ekologických a hospodárskych štruktúr,
2. vyvážený rozvoj kraja z hľadiska sídelných, socioekonomických, územnotechnických, environmentálnych a krajinnno-ekologických aspektov,
3. stanoviť zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska jeho trvalo udržateľného a vyváženého rozvoja urbanizácie, priemyslu, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, vodného hospodárstva, environmentálnej ekológie a cestovného ruchu,
4. stanoviť zásady a regulatívy usporiadania verejného dopravného vybavenia, starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability, tvorby krajiny a ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón,
5. sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov polycentrickej koncepcie, ktorá systém miest a obcí chápe ako sieť charakterizovanú funkčným zdieľaním úloh a špecializáciou v záujme vytvárania požadovanej spoločnej funkčnej komplexnosti,
6. vytváranie rovnocenných životných podmienok v mestských a vidieckych priestoroch a územných predpokladoch pre zlepšenie kvality života, životného prostredia pri zachovaní ekologickej stability a únosnosti územia,
7. uplatňovanie princípov trvalej udržateľnosti územia, ochrany a tvorby krajiny a životného prostredia, ako aj zachovania a rozvíjania kultúrneho dedičstva,
8. pri územnom rozvoji a tvorbe krajiny kraja zohľadniť východiskové klimatické charakteristiky a ich predpokladané zmeny k návrhovému horizontu územného plánu regiónu, vrátane adaptácie územia na klimatické zmeny,
9. zdôraznenie špecifik kultúrno-historických regiónov kraja a špecifik kraja vyplývajúcich najmä z lokalizácie na susedné prihraničné regióny.

Vo vzťahu ku najvýznamnejším fenoménom kraja:

- podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov vyváženej polycentrickej koncepcie, ktorá systém miest a obcí chápe ako sieť charakterizovanú funkčným prerozdelením úloh a špecializáciou v záujme vytvárania požadovanej funkčnej komplexnosti,
- rozvíjať a uprednostňovať kompaktné štruktúry osídlenia,

- rozvíjať efektívnu štruktúru osídlenia z hľadiska rozvojových cieľov stanovených v KÚRS 2001 v znení zmien a doplnkov, dostupnosti vybavenosti a dochádzky do zamestnania a rozvojových predpokladov a podmienok jednotlivých sídiel
- územne podporovať rozvoj marginalizovaných území s nízkou ekonomickou výkonnosťou, vysokou nezamestnanosťou, nízkou investičnou atraktivitou pre kapitál, s celkovo slabými podmienkami hospodárskeho rozvoja,
- územnoplánovacími nástrojmi podporiť ochranu zásob podzemných vôd v chránených vodohospodárskych oblastiach regiónu, ktoré predstavujú 65% z celkovej rozlohy chránených vodohospodárskych oblastí v Slovenskej republike, ako i veľkokapacitné zdroje pitných vôd vysokej kvality,
- podporovať revitalizáciu zanedbaných, zdevastovaných častí krajiny, regeneráciu nevyužívaných, poškodených urbanizovaných území a zintenzívniť opätovné využívanie tzv. brownfieldov, územne podporovať rozvoj hospodárskych areálov, najmä výrobných a logistických parkov, v územiach už využívaných, so založenými plochami a s už existujúcou infraštruktúrou,
- navrhnuť optimálne väzby zastavaných území a ich kontaktných pásiem na voľnú krajinu,
- posilniť priame väzby okresných miest regiónu na krajské mesto v podobe regionálnych rozvojových osí,
- zohľadniť environmentálne vzťahy v území, t. z. vhodne urbanisticky usmerňovať rozvojové a stavebné aktivity v riešenom území, a tak zabrániť živelnému využívaniu územia.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu.

Riešené územie strategického dokumentu je vymedzené administratívnou hranicou Žilinského kraja, ktorá je totožná so správnu hranicou Žilinského samosprávneho kraja. V riešenom území je 315 miest a obcí, ktoré sú rozdelené do okresov Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín a Žilina. Vojenské obvody sa v riešenom území nenachádzajú. Susedí s Malopoľským a Sliezskym vojvodstvom Poľskej republiky a Moravsko-sliezskym a Zlínskym krajom Českej republiky.

Návrhový horizont strategického dokumentu je stanovený do roku 2040.

Predmetom posudzovania je strategický dokument „Územný plán regiónu Žilinského kraja“ v etape koncept spracovaný v dvoch variantoch firmou AŽ PROJEKT s.r.o., Bezručova 5, 811 07 Bratislava (Ing. Mária Krumpolcová a kol.) v júli 2022, ktorý obsahuje záväznú časť a smernú textovú a grafickú časť.

Záväzná časť konceptu územného plánu regiónu sa skladá z návrhu záväzných regulatívov a zásad územného rozvoja, schémy záväznej časti riešenia a verejnoprospešných stavieb.

V texte záväznej časti sa navrhujú schváliť zásady a regulatívy koncepcie rozvoja v širších súvislostiach, štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania, starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, zachovania kultúrneho dedičstva, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia, stanovenia chránených častí krajiny a verejného dopravného a technického vybavenia. Zároveň sa ustanovuje zoznam verejnoprospešných stavieb.

Navrhované zásady a regulatívy sú rozdelené do 11 kapitol a to:

ZÁSADY A REGULATÍVY KONCEPCIE ROZVOJA V ŠIRŠÍCH SÚVISLOSTIACH

Z hľadiska medzinárodných vzťahov a celoštátnych vzťahov a v oblasti nadregionálnych súvislostí

ZÁSADY A REGULATÍVY ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA

Urbanistická koncepcia rozvoja, rozvoj štruktúry osídlenia, centrá osídlenia, rozvojové osi, ťažiská osídlenia a koncentrácia osídlenia a sídelné sústavy

ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO UPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Z hľadiska rozvoja urbanizácie, funkčného využívania, hospodárstva, sociálnej infraštruktúry a rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva a vymedzenie významných rozvojových priestorov a území špeciálnych

záujmov.

ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V oblastiach životného prostredia, environmentálnych záťaží a zmeny klímy

ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

V oblastiach ochrany prírody a tvorby krajiny a územného systému ekologickej stability

ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Kultúrne a historické hodnoty regiónu a ochrana jeho historických hodnôt

ZÁSADY A REGULATÍVY VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV A INÉHO POTENCIÁLU ÚZEMIA

Týkajúce sa vodných zdrojov s vodárenským využitím a ich ochranných pásiem, chránených vodohospodárskych oblastí, ochranných pásiem prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, chránených území, jaskýň a ich ochranných pásiem, poľnohospodárskej a lesnej pôdy, ochrany nerastného bohatstva a výhradných ložísk a chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a ložísk nevyhradených nerastov, plochy banských území, území ohrozovaných záplavami a vodných útvarov, siete vodných tokov a vodohospodársky významných plôch zabezpečujúcich retenciu vôd v krajine.

ZÁSADY A REGULATÍVY STANOVENIA CHRÁNENÝCH ČASTÍ KRAJINY

Chránené územia a ich ochranné pásma

ZÁSADY A REGULATÍVY VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

Dopravná regionalizácia, dopravná infraštruktúra multimodálnych koridorov, Európskych dopravných koridorov a ich siete TEN-T, dopravná infraštruktúra plánovaná a alokovaná v trasách mimokoridorových ITF siete a základnej a súhrnnej siete TEN-T situovanej mimo Európskych dopravných koridorov TEN-T, Mestský dopravný uzol TEN-T Žilina, cestná, železničná a multimodálna doprava, letecká, vodná a cyklistická doprava a verejná osobná doprava

ZÁSADY A REGULATÍVY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

V oblastiach umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry, ochrany povrchových a podzemných vôd, zásobovania vodou a odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ochrany územia pred povodňami, zásobovania energetickou energiou, plynom a teplom a v oblasti odpadového hospodárstva

ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Zoznam verejnoprospešných stavieb dopravnej infraštruktúry zahŕňa 23 stavieb v 1. variante a 22 stavieb v 2. variante, 8 stavieb týkajúcich sa zásobovania elektrickou energiou, 2 stavby týkajúce sa zásobovania zemným plynom a teplom a 38 stavieb vodného hospodárstva.

Smerná časť konceptu územného plánu regiónu sa skladá z textovej časti a grafickej časti. V texte smernej časti sa popisujú: základné údaje; vymedzenie riešeného územia, medzinárodné a európske súvislosti, väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí Konceptie územného rozvoja Slovenska, základné demografické, sociálne a ekonomické východiská podmieňujúce rozvoj územia, zdôvodňuje sa tu navrhovaná základná urbanistická koncepcia riešenia, koncepcia rozvoja štruktúry osídlenia, návrh priestorového usporiadania územia a návrh zásad jeho funkčného využitia, vymedzenie ochranných pásiem a chránených území, sociálna infraštruktúra, koncepcia ochrany prírody a tvorby krajiny, koncepcia starostlivosti o životné prostredie, koncepcia ochrany a využitia kultúrneho dedičstva, koncepcia rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva, koncepciu verejného dopravného vybavenia regionálneho významu, koncepcia verejného technického vybavenia regionálneho významu, návrh na riešenie požiadaviek záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami, vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov, dôsledky a technické zabezpečenie predpokladanej ťažby nerastov, hodnotenie navrhnutého riešenia najmä z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohospodárskej a lesnej pôde pre oba varianty.

Grafická časť smernej časti sa skladá z výkresov širších vzťahov, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, verejného dopravného vybavenia, koncepcie technického vybavenia a vodného hospodárstva, koncepcie technického vybavenia a energetiky, ochrany prírody a krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohospodárskej a lesnej pôde.

V koncepte riešenia územného plánu regiónu sú spracované 2 varianty budúceho rozvoja kraja. Varianty sa od seba odlišujú v štruktúre osídlenia, územnom rozvoji a doprave. Nastavenie variantov rozvoja vychádza z externých faktorov a východísk, pričom charakter samotných variantov sa líši v škále a intenzite navrhovaných intervencií.

Variant 1 – Konzervatívny scenár

Prvý variant je koncipovaný ako konzervatívny, vyplývajúci z prolongácie súčasných tendencií a procesov v sledovanom území do roku 2040, ktoré vyplynuli z komplexnej územnej analýzy a predpokladov demografického a socioekonomického vývoja. Vo všeobecnosti sa predpokladá stagnácia, resp. mierny rast. V tejto súvislosti sa navrhujú konkrétne opatrenia v rámci kompetencií územného plánu regiónu, aby nedošlo k akcelerácii nežiaducich javov aj v dôsledku predpokladaných negatívnych tendencií.

Vo variante 1 sa počíta najmä s kvalitatívnym rozvojom územia s dôrazom na zlepšenie sídelných väzieb v zmysle nastavenej štruktúry osídlenia a funkčnej a priestorovej konfigurácie územia. Z hľadiska územného rozvoja sa počíta s minimálnym nárastom, ktorého tempo a miera sa výrazne usmerňuje. Na druhej strane sa kladie dôraz na zamedzenie „spontánneho rozvoja“ obcí a akcent na princípy kompaktného územného rozvoja a jeho prirodzenej miery, s cieľom vylúčenia extrémov a ich negatívnych dôsledkov (najmä v zázemí väčších miest). Znižujú sa tým aj negatívne dopady na ekosystémy a kvalitu životného prostredia.

Predpokladom rozvoja osídlenia a sídelných štruktúr je v tomto variante predovšetkým dôraz na vnútorné skvalitňovanie sídelného prostredia miest a obcí Žilinského kraja. Hlavným cieľom v tomto variante je akcent na sledovanie a podporu vytvárania hierarchického systému sídelných centier regiónu, s dôrazom na znižovanie mobility obyvateľov a efektívnosť využívania rôznych druhov dopravy.

Z tohto dôvodu koncepcia sa zameriava na väčšiu kooperáciu sídiel a navrhuje doplnenie úrovne subregionálnych rozvojových osí a centier a spodrobenie hierarchie ťažísk osídlenia.

Ťažiskom koncepcie 1. variantu je orientácia na existujúce zastavané územia obcí, prostredníctvom progresívneho zvyšovania hustoty osídlenia existujúcich zastavaných území, v zvyšovaní kvality a komplexity urbánnych prostredí (obslužných, sociálnych a pracoviskových funkcií), najmä kvality verejných komunikačných priestorov, v zvyšovaní kvality medzisídelných spojovacích línií a znižovaní dochádzkových vzdialeností. Fundamentálnym cieľom je v tomto kontexte, dobudovanie dopravnej infraštruktúry (vzhľadom na rastúcu mobilitu obyvateľstva) a technickej infraštruktúry pre minimalizáciu negatívnych dopadov na životné prostredie a záberov pôdy s vysokou bonitou.

Kvalitatívne zmeny v štruktúre osídlenia je potrebné vnímať v podpore dobudovania požadovaných obslužných, sociálnych a pracoviskových funkcií jednotlivých centier. Hlavnými hýbatel'mi rozvoja sú okresné mestá, ktoré sú aj nositeľmi zabezpečenia požadovanej funkčnej komplexnosti okresov.

Z hľadiska urbanizačných procesov sa teda koncepcia v prvom variante zameriava najmä na reurbanizáciu (dôraz na vnútornú kvalitu a intenzifikáciu sídiel), spomalenie suburbanizácie a všeobecne podporu koncentračných tendencií pre zvrátenie poklesu a stabilizáciu vývoja miery urbanizácie (t. j. podielu mestského obyvateľstva).

Variant 2 – Progresívny scenár

Druhý variant je oproti prvému koncipovaný ako viac optimistický, založený na využití rozvojového územného potenciálu obcí s aplikáciou menej striktných intervenčných mechanizmov regionálneho charakteru a na stimulácii, prípadne minimálnom usmernení prebiehajúcich trhových mechanizmov. Z

demografického hľadiska je druhý variant ovplyvnený rozsahom navrhovaných nových obytných území, pričom za racionálne akceptovateľný sa považuje interval realizácie do 30 % obcami navrhovaných nových obytných plôch v ich územných plánoch, čo predstavuje celkovo nárast počtu obyvateľov do roku 2040. Vo všeobecnosti sa predpokladá vyvážený rast. Z hľadiska intervencií stavia druhý variant na tézach prvého variantu, ktoré čiastočne rozširuje alebo modifikuje.

Z hľadiska štruktúry osídlenia sa v tomto variante predpokladajú heterogénne procesy (prechod zo štádia suburbanizácie do štádia reurbanizácie), pričom do roku 2040 sa zameriava na zvrátenie poklesu až čiastočný nárast miery urbanizácie najmä v dôsledku nastavených požiadaviek reurbanizácie a podpory koncentračných tendencií. V najviac rozvinutých aglomeráciách miest (krajského mesta, príp. okresných miest) sa očakáva tendencia vracania sa obyvateľov do centier miest, čo povedie k zvýšenému tlaku na zahusťovanie urbanizovaného územia miest.

Variantne je riešená dopravná koncepcia územia Žilinského kraja.

Variant 1 je založený na plnej akceptácii riešení uvedených v záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska. V prípade riešení, ktoré nie sú predmetom záväznej časti sa postupuje podľa schválených rozvojových plánov správcov a vlastníkov predmetnej dopravnej infraštruktúry.

Variant 2 preberá výsledné riešenia podľa odporúčaného variantu krajskej dopravnej stratégie plánu trvalo udržateľnej mobility, Stratégie udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Navrhovaný strategický dokument súvisí aj s nasledovnými strategickými dokumentmi:

- na regionálnej úrovni regiónu:
 - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2021+,
 - Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja,
 - Plán dopravnej obslužnosti Žilinského samosprávneho kraja,
 - Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja,
 - Koncepcia rozvoja cestovného ruchu destinácie Žilinský turistický kraj na roky 2022 – 2026,
 - Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Žilinskom samosprávnom kraji do roku 2028 (2030),
 - Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v ŽSK 2023 -2027 a jej aktualizácie,
 - Koncepcia rozvoja sociálnych služieb ŽSK na roky 2024 – 2031,
 - SMART koncepcia rozvoja kultúry Žilinského samosprávneho kraja,
 - Koncepcia rozvoja zdravotníctva Žilinského samosprávneho kraja,
 - Inovačná stratégia BSK (2014 - 2020),
 - Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Žilinského kraja,
- na národnej úrovni:
 - Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SP SPP) na roky 2023 – 2027,
 - Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky,
 - Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje aj Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja,
 - Národný program Slovenskej republiky na vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES,
 - HODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody,
 - Financovanie rozvoja verejných vodovodov (s dôrazom pre obce do 2 000 obyvateľov) a verejných kanalizácií (s dôrazom pre obce v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov) v SR pre roky 2020 – 2030,
 - Stratégia pre implementáciu rámcovej smernice o vode v Slovenskej republike,
 - Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do roku 2027,
 - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja – Slovensko 2030,
 - Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, s výhľadom do roku 2050,
 - Zelenšie Slovensko; Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030,